

Bemærkning, at det forekommer mig klart, at saaledes som den ærede sidste Taler — ubestribt med praktisk Ret, med Ret efter de virkelig forhaandenværende Forhold i Hovedstaden — stillede Sagen, er dens Sammenhæng simpel og kort den, at Indvaanerne i Staden Kjøbenhavn have en anden, en betydelig mere indskrænket Frihed end Beboerne paa Landet. Det forekommer mig fremdeles klart, at Lovet af 1855 etablerer det Princip, at Forældre, som billigt, naturligt og forstandigt er, skulle være beføjede til at lade deres Børn undervise af hvem som helst, de vilde, mod at lade denne Undervisning hvert Aar bedømme paa den og den Maade; men det følger ogsaa deraf ligesvem, at Principet om Lærefrihed er anerkjendt, er etableret i Lovgivningen, fordi det vilde være en Modsigelse, man ikke maa bestynde Lovgivningen for at gjøre sig skyldig i, naar man vilde sige, at Forældrene nok skulde være berettigede til at sørge for deres Børns Undervisning hos hvem de vilde, men at de, som Forældrene vilde have, paa ingen Maade skulle være berettigede til at give Undervisning, medmindre de, som her i Kjøbenhavn, ere enten Seminarister eller Kandidater osv., hvilke Klausuler man nu vil anføre. Jeg troer ikke, at min ærede Nabo (Frølund) efter de forhaandenværende Forhold har Udsigt til at opnaae det Resultat, han uden tvivl tilsigter, under Behandlingen af denne Lov, men jeg troer derimod, at han har fuldkommen Ret, naar han mener, at af Principet om Forældrenes Berettigelse til at sørge for deres Børns Undervisning af Hvem som helst, er den nødvendige Følge blandt Andet Ophævelsen af de hæmmende Baand, man har etableret her i Kjøbenhavn ved at forlange visse Kvalifikationer hos Lærerne, navnlig Examen.

Brig: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: Forinden jeg giver den ærede Landstingsmand Ordet, skulde jeg dog henstille til de ærede Medlemmer, om det, da

Endringsforslaget er taget tilbage, er hensigtsmæssigt at fortsætte Diskussionen derom videre. Det er imidlertid, som alt bemærket, kun en Henstilling. Den ærede 5te Landstingsmand for 1ste Kreds har Ordet.

Brig: Jeg vil kun gjøre opmærksom paa, at den ærede sidste Taler har misforstaaet Forholdet. Der findes ingen saadanne Klausuler for den private Undervisning her i Kjøbenhavn. Den ærede Taler, der hverken er theologisk Kandidat eller Seminarist, har Lov til at undervise Sønner af Mænd, der henvende sig til ham derom; men deraf, at han har Lov til at undervise deres Børn, som henvende sig til ham, følger ikke, at den ærede Taler har Lov til at modtage en Mængde andre Børn mod Betaling og holde Skole.

Frølund: Den ærede sidste Taler optræder ligeoverfor mig med en vis Overlegenhed og taler f. Ex., som om han vidste, hvorledes den ærede Kultusminister vilde svare. Jeg vilde ønske, at han kunde faae ham til at svare noget bestemtere, end han hidtil har gjort. Han siger, at jeg stiller mit Spørgsmaal kaptiøst; men, vil han da ikke sige mig, hvordan jeg skal stille det. Jeg har spurgt baade, om man vil indrømme Enhver Ret til at holde Skole, og om man troer at kunne forbyde dem, der sidde med en Deel Børn og undervise dem, hvad enten man nu kalder det en Skole eller ikke, at fortsætte deres Virksomhed. Herpaa har jeg ikke kunnet faae noget ordentlig eller bestemt Svar. Vil den ærede Taler sige mig, hvorledes jeg skal stille Spørgsmaalet, saa skal jeg gjøre det, men jeg venter ikke mere Svar derpaa, end jeg har faaet. (Brig: Jeg har sagt det.) Det er beklageligt, at et saadant Ubekjendtskab finder Sted.

Da Ingen yderligere begjærede Ordet, skred man til Afstemning, efter at Formanden forinden Forhandlingernes Afslutning havde be-